

Finansministeriet

Hänv. Er skrivelse 20.8.2018
VM 183:00/2017.

Såsom inbegärt utlåtande över utkastet till en regeringsproposition med förslag till lag om informationshantering inom den offentliga förvaltningen samt vissa lagar i samband med den får Statens ämbetsverk på Åland anföra följande:

Statens ämbetsverk konstaterar att fastän lagen ska vara en allmän lag om informationshantering, innehåller den rätt ingående krav på myndigheterna gällande hur handlingar ska förfaras och hur arkiveringsfunktionen ska organiseras. Det är krav som mindre myndigheter, som Statens ämbetsverk på Åland med 15 anställda, får svårt att efterleva. De nya bestämmelserna kommer, om de genomförs i föreslagen form, att medföra merarbete och ökade kostnader för ämbetsverket, vilka i detta skede är svåra att uppskatta. Kraven på mindre myndigheter bör inte vara desamma som för stora.

Statens ämbetsverk reagerar speciellt mot de föreslagna bestämmelserna i 7 kap. 27§ i lagen om informationshantering. Enligt 27 § 1 mom. ska handlingar som inkommit till och upprättas av en myndighet bevaras endast i elektroniskt format, om inte något annat föreskrivs i en annan lag. I 27 § 2 mom. anges att en handling som inte inkommer till myndigheten elektroniskt ska omvandlas till elektroniskt format. Ett original exemplar ska arkiveras endast om det är behövligt på grund av dess värde som nationellt kulturarv. Det finns ingen egentlig motivering till dessa krav, såvitt ämbetsverket uppfattat den finskspråkiga texten i förarbetena riktigt.

Statens ämbetsverk anser att det fortsättningsvis bör vara möjligt att förvara handlingar endast som pappersdokument. Många handlingar kan lämpligast förvaras i inbundna böcker eller arkivmappar. Det är ofta det lämpligaste förvaringssättet för handlingar som ska förvaras varaktigt, varvid deras hållbarhet kan garanteras, eller för handlingar som endast ska bevaras en kort tid. Det är ofta det förvaringssätt som kräver minst personalresurser. Lagstiftningen bör möjliggöra detta. Den föreslagna texten är alltför kategorisk, då den anger att det skulle vara möjligt att förvara handlingar i annat än elektroniskt format endast om så anges i lagstiftningen. Det finns inte ens någon möjlighet att erhålla dispens från denna bestämmelse. Ämbetsverket önskar även påpeka att den omständigheten att handlingarna förvaras digitalt kan medföra att kraven i Europeiska unionens direktiv om tillgänglighet avseende offentliga myndigheters webbplatser och mobila applikationer och därav föranledd nationell lagstiftning även blir tillämpliga i fråga om myndigheternas arkiv, som skulle ställa ytterligare krav även på myndigheternas arkivföring.

På grund av ovanstående föreslår ämbetsverket att lagförslagets 27 § 1 mom. och första meningen i 27 § 2 mom. omformuleras t.ex. enligt följande:

27 § Handlingar som inkommit till och upprättas av en myndighet ska bevaras endast i elektroniskt format, om inte något annat föreskrivs i en annan lag. Av särskilda skäl kan handlingarna dock istället förvaras som pappersdokument.

Om en handling inte inkommer till myndigheten elektroniskt ska den omvandlas till elektroniskt format, om annat inte följer av 1 mom. Informationshanteringsenheten.....

Om en sådan undantagsbestämmelse inte intas i lagen, bör en möjlighet för riksarkivet att bevilja dispens åtminstone från bestämmelserna i 27 § 1 och 2 mom. införas.

Dessutom anser ämbetsverket att det ska vara möjligt för myndigheterna att fortsättningsvis förvara och arkivera originala handlingar enligt myndigheternas bedömning.

I övrigt föranleder förslaget inte några kommenterar från Statens ämbetsverks sida.

L a n d s h ö v d i n g

Peter Lindbäck

Förvaltningschef

Rainer Åkerblom